teinket, segítsenek könyvtárunk bõvítésében. Amennyiben városukban gazdasági lapkiadó van, vegyék fel a kapcsolatot a szerkesztõséggel és próbáljanak elõfizetést biztosítani könyvtárunk számára. Ha városukban gazdasági témájú magyar nyelvû könyvet adnak ki, kérjük, hogy errõl értesítsék szervezetünket. Kezdetként támogatjuk könyvtárfiókok létrehozását azokban a városokban, ahol közgazdasági oktatás folyik: Csíkszereda, Marosvásárhely, Nagyvárad, Sepsiszentgyörgy és Székelyudvarhely.

6. A **székház tetõtéri** munkálatainak befejezése érdekében felkérjük helyi szervezeteinket, hogy járuljanak hozzá építési költségeinkhez, akár szervezeti pénzbõl, helyi szponzorok bevonásával, vagy más dologi segítséggel (pl. cement, festék, fa, és egyéb építkezési anyag vagy berendezési tárgyak: asztal, szék, szekrény, ágy, fürdõszobai berendezés stb. biztosításával). A székház tetõtér-beépítése a következõ elõnyökkel jár: 2001 õszén beinduló magánegyetem keretén belül az RMKT által felvállalt egy tanulmányi csoport számára elõadótermet biztosít, külföldrõl vagy más városból érkezett elõadóink, illetve vendégeink elszállásolása (költségmegtakarítás), a terem bérbe adható más szervezeteknek (bevétel az RMKT számára székházfenntartás céljából) stb.

7. A társaságunk további feladatai: honlap kialakítása; a KÖZGAZDÁSZ FÓRUM szakmai gazdagítása, minõségi javítása; vándorgyûlések megszervezése; kiadványok szerkesztése és kiadása; gazdasági jellegû felmérések és tudományos kutatás szervezése.

S.J.

Kõváry László (1819–1907)

A történetíró Kõváry halála után majdnem száz évvel is a leggyakrabban idézett történetírók közé tartozik, a városépítõ polgárról azonban csak ritkán esik szó. Ez talán azért van így, mert a polgárosodás, a városi civilizáció történetének feltárása nálunk még a kezdeteknél tart, s így elöljárók számbavételére sem kerülhetett sor.

1819-ben született Tordán, ahol apja szûcsmester volt. A fiatal Kõváry a tordai algimnázium elvégzése után Kolozsvárt, a virágkorát élõ unitárius kollégiumban folytatta tanulmányait, ahol Brassai tanítványa volt. A reformkori, feltörekvõ Kolozsvár szellemi légkörében vált alkotó értelmiségivé, aztán a 19. század közepén és második felében anyagilag is tehetõs építõ szellemû polgárrá.

Ez a kétféle minõség Kõváry Lászlónál szerencsésen ötvözõdött s hivatás-szerûen munkássággá céltudatosodott egy kulturált, civilizált magyar polgári nemzet s benne nyugati mintájú városi civilizáció megteremtése érdekében. Kõváry Lászlót mind a történetírásban, mind a közéleti munkásságában modern polgári szemlélet jellemezte. „Történelmünk vezéreszméje nem lehet más, mint a nyugat-európai civilizációé, mert nekünk is ez a missziónk”. Szemlélete modernségére mi sem lehet jellemzõbb, mint a fenti sorok, melyek mellé sietett lejegyezni: „Tisztelettel hajlunk meg Európa míveltsége s szokásai elõtt, áldjuk õseinket, hogy nemzetünket acclimatizálni siettek; de kétszeresen áldjuk, hogy nemzeti sajátosságainkat senki kedvéért fel nem áldozák.“

Munkásságának ideje felölelte a 19. század közepét és második felét. A szabadságharc leverése után is Erdélyben maradt s már a fogságában is dolgozni kezdett; szabadulva a kétszeri letartóztatásból rendkívüli termékenységgel írta történelmi mûveit, de emellett az 1848-cal felgyorsult polgári átalakulás alakítójává kívánt lenni. Cikkeinek címe is sokatmondó: Állítsunk ipartanodákat (1852), Állítsunk szépítõ bizottmányokat (1853), hitelbankot.

Az 1860-as években mind erõteljesebben bekapcsolódott abba a mozgalomba, amely gazdasági jellegû intézmények meghonosítására irányult.

A polgári gondolkodásától nem függetlenül vált a biztosítás ügybuzgó terjesztõjévé s az európai biztosítási irodalom népszerûsítõjévé Kolozsvárt. Bár ügyködése talán ebben a vonatkozásban volt – legalábbis hosszú távon – a legeredménytelenebb (a lakosságnak ma is csak elenyészõ része köt biztosítási szerzõdést), ez azonban nem jelenti, hogy tévedett volna, inkább a kelet-európai nyomorúságok: a szegénység, a bizalmatlanság légköre s a korrupció hiúsították meg ezt az egyébként idõ- és korszerû európai törekvést. Hogy mennyire hivatásként fogta fel ügynöki munkáját is, arra elég bizonyítékot szolgáltatott a négykötetes biztosítási Enciklopédia megírásával.

A 19. század második felében, mint a kolozsvári kereskedelmi és iparkamara titkára, a Sétatér igazgatója, a biztosítási s temetkezési bizottság elnöke, Kolozsvár közgazdasági elõadója, az Unitárius Fõgimnázium gondnoka közvetlenül irányító szerephez jutott a város fejlesztésében s fõleg irányainak kijelölésében. Kisebb-nagyobb munkái, írásai mind a korszerûsítés jegyében születtek.

Kõváry az igényes, mûvelt értelmiségi polgár mércéjével vizsgálta a várost. „Egy város civilizációjának színvonala a köztisztaság iránti érzék fejlesztésében jut kifejezésre. Ez az a szappanfogyasztás, melytõl a nemzetek kultúráját mérik”. Kolozsvár már az 1880-as évek végétõl